

Załącznik nr 2 do Procedury opracowywania i okresowego przeglądu programów kształcenia
stanowiącej załącznik do zarządzenia nr 91/2014 Rektora WUM z dnia 22.12.2020 r.
zm. zarządzeniem nr 42/2020 Rektora WUM z dnia 5.03.2020 r.

Stomatologia zachowawcza i endodoncja

1. METRYCZKA	
Rok akademicki	2023/2024
Wydział	Lekarsko-Stomatologiczny
Kierunek studiów	Lekarsko-dentystyczny
Dyscyplina wiodąca	Nauki medyczne
Profil studiów	Ogólnoakademicki
Poziom kształcenia	Jednolite magisterskie
Forma studiów	Stacjonarne
Typ modułu/przedmiotu	Obowiązkowy
Forma weryfikacji efektów uczenia	Egzamin
Jednostka prowadząca	Zakład Stomatologii Zachowawczej WUM, ul. Binińskiego 6, 02-097 Warszawa, tel.: 22 116 64 46 e-mail: sekretariat.zachowawcza@wum.edu.pl
Kierownik jednostki/kierownicy jednostek	Prof. dr hab. n. med. Agnieszka Mielczarek e-mail: agnieszka.mielczarek@wum.edu.pl
Koordynator przedmiotu	Prof. dr hab. n. med. Agnieszka Mielczarek e-mail: agnieszka.mielczarek@wum.edu.pl
Osoba odpowiedzialna za sylabus	Lek. dent. Iwona Raczycka e-mail: iwona.raczycka@wum.edu.pl
Prowadzący zajęcia	prof. dr hab. Agnieszka Mielczarek - agnieszka.mielczarek@wum.edu.pl dr hab. Ewa Iwanicka-Grzegorek – ewa.iwanicka-grzegorek@wum.edu.pl dr n. med. Marcin Aluchna - marcin.aluchna@wum.edu.pl dr n. med. Aniela Brodzikowska – anielabrodzikowska@wum.edu.pl dr n. med. Joanna Rudnicka - joanna.rudnicka@wum.edu.pl dr n. med. Ewa Rusyan – ewa.rusyan@wum.edu.pl dr n. med. Milena Marcinkowska-Ziemak – milena.marcinkowska-ziemak@wum.edu.pl

Załącznik nr 2 do Procedury opracowywania i okresowego przeglądu programów kształcenia
stanowiącej załącznik do zarządzenia nr 91/2014 Rektora WUM z dnia 22.12.2020 r.
zm. zarządzeniem nr 42/2020 Rektora WUM z dnia 5.03.2020 r.

lek. dent. Zdzisław Annusewicz - zdzislaw.annusewicz@wum.edu.pl lek. dent. Anna Haładyj - anna.haladyj@wum.edu.pl lek. dent. Juliusz Kosewski – juliusz.kosewski@wum.edu.pl lek. dent. Anna Kwiatkowska – anna.kwiatkowska@wum.edu.pl lek. dent. Anna Niedziela-Hejmej – anna.niedziela-hejmej@wum.edu.pl lek. dent. Iwona Raczycza – iwona.raczycza@wum.edu.pl lek. dent. Magdalena Sobecka-Frankiewicz – magdalena.sobecka-frankiewicz@wum.edu.pl lek. dent. Jarosław Witecki - jaroslaw.witecki@wum.edu.pl lek. dent. Marcin Zawadziński – marcin.zawadzinski@wum.edu.pl lek. dent. Aneta Zduniak – aneta.zduniak@wum.edu.pl lek. dent. Przemysław Zwierz – przemyslaw.zwierz@wum.edu.pl lek. dent. Konrad Michałowski – konrad.michalowski@wum.edu.pl lek. dent. Sylwia Kozikowska – sylwia.kozikowska@wum.edu.pl lek. dent. Katarzyna Więcek – katarzyna.wiecek@wum.edu.pl lek. dent. Karolina Koronowska- karolina.koronowska@wum.edu.pl			
2. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Rok i semestr studiów	V rok, IX i X semestr	Liczba punktów ECTS	11
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ		Liczba godzin	Kalkulacja punktów ECTS
Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim			
wykład (W)		-	-
seminarium (S)		15*	0,6
ćwiczenia (C)		125	4,3
e-learning (e-L)		-	-
zajęcia praktyczne (ZP)		-	-
praktyka zawodowa (PZ)		-	-
Samodzielna praca studenta			
Przygotowanie do zajęć i zaliczeń		170	6,1
		*Seminaria odbywają się w formie stacjonarnej	
3. CELE KSZTAŁCENIA			
C1	Formułowanie kompleksowego planu leczenia pacjenta stomatologicznego		
C2	Wykonywanie pełnego zakresu zabiegów profilaktycznych		
C3	Doskonalenie umiejętności diagnozowania i leczenia chorób zębów i tkanek okołowierzchołkowych z wykorzystaniem aktualnie obowiązujących standardów		
C4	Planowanie opieki profilaktyczno-leczniczej u pacjentów zdrowych i obciążonych chorobą ogólnoustrojową		

Załącznik nr 2 do Procedury opracowywania i okresowego przeglądu programów kształcenia
stanowiącej załącznik do zarządzenia nr 91/2014 Rektora WUM z dnia 22.12.2020 r.
zm. zarządzeniem nr 42/2020 Rektora WUM z dnia 5.03.2020 r.

4. STANDARD KSZTAŁCENIA – SZCZEGÓŁOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ	
Symbol i numer efektu uczenia się zgodnie ze standardami uczenia się	Efekty w zakresie
Wiedzy – Absolwent* zna i rozumie:	
F.W2.	zasady postępowania profilaktyczno-leczniczego w chorobach narządu żucia w różnym okresie rozwoju
F.W4.	objawy, przebieg i sposoby postępowania w określonych jednostkach chorobowych jamy ustnej, głowy i szyi, z uwzględnieniem grup wiekowych
F.W5.	zasady postępowania w przypadku chorób miazgi i zmineralizowanych tkanek zębów oraz urazów zębów i kości twarzy
F.W6.	zasady postępowania w przypadku chorób tkanek okołowierchołkowych
F.W11.	wskazania i przeciwwskazania do wykonania zabiegów w zakresie stomatologii estetycznej
F.W12.	przyczyny i zasady postępowania w przypadku powikłań chorób układu stomatognatycznego
F.W19.	patomechanizm oddziaływania chorób jamy ustnej na ogólny stan zdrowia
F.W21.	profilaktykę chorób jamy ustnej
F.W22.	zasady postępowania w przypadku chorób tkanek narządu żucia, urazów zębów i kości szczęk
Umiejętności – Absolwent* potrafi:	
F.U7.	ustalać wskazania i przeciwwskazania do wykonania określonego zabiegu stomatologicznego
F.U8.	przewodzić leczenie ostrych i przewlekłych, zębopochodnych i niezębopochodnych procesów zapalnych tkanek miękkich jamy ustnej, przyzębia oraz kości szczęk
F.U9.	postępować w przypadku wystąpienia powikłań ogólnych i miejscowych podczas zabiegów stomatologicznych i po zabiegach stomatologicznych
F.U15.	ustalać leczenie w chorobach tkanek układu stomatognatycznego
C.U11.	dokonywać wyboru biomateriałów odtwórczych, protetycznych oraz łączących, w oparciu o własności materiałów i warunki kliniczne

Załącznik nr 2 do Procedury opracowywania i okresowego przeglądu programów kształcenia
stanowiącej załącznik do zarządzenia nr 91/2014 Rektora WUM z dnia 22.12.2020 r.
zm. zarządzeniem nr 42/2020 Rektora WUM z dnia 5.03.2020 r.

5. POZOSTAŁE EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Numer efektu uczenia się	Efekty w zakresie	
Wiedzy – Absolwent zna i rozumie:		
-	-	
Umiejętności – Absolwent potrafi:		
-	-	
Kompetencji społecznych – Absolwent jest gotów do:		
K.01.	samodzielnego wykonywania powierzonych zadań	
K.02.	ciągłego podnoszenia poziomu swojej wiedzy i umiejętności	
6. ZAJĘCIA		
Forma zajęć	Treści programowe	Efekt uczenia się
Seminaria	S.1. Omówienie przypadków klinicznych <i>Etiologia, diagnostyka i terapia wybranych chorób jamy ustnej w aspekcie kompleksowej opieki stomatologicznej (cz. 1)</i>	F.W2., F.W4., F.W5., F.W6., F.W11., F.W12., F.W19., F.W21., F.W22.
	S.2. Omówienie przypadków klinicznych <i>Etiologia, diagnostyka i terapia wybranych chorób jamy ustnej w aspekcie kompleksowej opieki stomatologicznej (cz. 2)</i>	F.W2., F.W4., F.W5., F.W6., F.W11., F.W12., F.W19., F.W21., F.W22.
	S.3. Omówienie przypadków klinicznych <i>Etiologia, diagnostyka i terapia wybranych chorób jamy ustnej w aspekcie kompleksowej opieki stomatologicznej (cz. 3)</i>	F.W2., F.W4., F.W5., F.W6., F.W11., F.W12., F.W19., F.W21., F.W22.
	S.4. Zastosowanie materiałów stomatologicznych w praktyce <i>Podział, cechy, wskazania, materiały bioaktywne, działanie cytotoksyczne i mutagenne, przypadki kliniczne (cz. 1)</i>	F.W2., F.W4., F.W5., F.W6., F.W11., F.W12., F.W19., F.W21., F.W22.
	S.5. Zastosowanie materiałów stomatologicznych w praktyce <i>Podział, cechy, wskazania, materiały bioaktywne, działanie cytotoksyczne i mutagenne, przypadki kliniczne (cz. 2)</i>	F.W2., F.W4., F.W5., F.W6., F.W11., F.W12., F.W19., F.W21., F.W22.
	S.6. Zastosowanie materiałów stomatologicznych w praktyce <i>Materiały bioaktywne, cechy, wskazania, pokaz praktyczny</i>	F.W2., F.W4., F.W5., F.W6., F.W11., F.W12., F.W19., F.W21., F.W22.

Załącznik nr 2 do Procedury opracowywania i okresowego przeglądu programów kształcenia
stanowiącej załącznik do zarządzenia nr 91/2014 Rektora WUM z dnia 22.12.2020 r.
zm. zarządzeniem nr 42/2020 Rektora WUM z dnia 5.03.2020 r.

	S.7. Zastosowanie materiałów stomatologicznych w praktyce <i>Odbudowy estetyczne zębów, techniki pracy, zasady preparacji, właściwe opracowanie wypełnienia, przypadki kliniczne</i>	F.W2., F.W4., F.W5., F.W6., F.W11, F.W12., F.W19., F.W21., F.W22.
	S.8. Kolokwium z seminariów – kierownik ćwiczeń <i>Test składający się z 25 pytań- 3 dystraktory i 1 odpowiedź prawidłowa. Zalicza 60% poprawnych odpowiedzi (15 pkt)</i>	F.W2.,F.W4., F.W5., F.W6., F.W11., F.W12., F.W19., F.W21., F.W22.
Ćwiczenia	C- Praca w zespole stomatologicznym, zgodna z zasadami ergonomii, badanie podmiotowe i przedmiotowe pacjenta, ocena ryzyka próchnicy i ustalenie planu leczenia, wykonywanie zabiegów profilaktycznych w obrębie twardych tkanek zęba, diagnostyka i leczenie choroby próchnicowej i zmian niepróchnicowego pochodzenia, prowadzenie dokumentacji medycznej Tematy ćwiczeń* C1. Prowadzenie bieżącej dokumentacji pacjenta w programie KS-Somed, zastosowanie wprowadzonych aktualizacji. C2. – C10. Badanie przedmiotowe jamy ustnej z uwzględnieniem stanów potencjalnie złośliwych, Komunikacja z pacjentem stomatologicznym. C11. – C30. Planowanie i wykonywanie zabiegów profilaktyczno-leczniczych u pacjentów zdrowych i obciążonych chorobą ogólnoustrojową. C31. – C36. Planowanie i wykonywanie zabiegów profilaktyczno-leczniczych u pacjentów senioralnych. C37. - C.39. Różnicowanie bólu pochodzenia zębowego. C40. – C41. Stosowanie odpowiednich leków w czasie i po zabiegu stomatologicznym w celu zniesienia bólu i lęku. C42. - C43. Wskazania i zasady stosowania antybiotyków w leczeniu zakażeń zębopochodnych u pacjentów immunokompetentnych i immunoniekompetentnych. C44. – C46. Zapobieganie potencjalnym powikłaniom leczenia endodontycznego. C47. – C49. Monitorowanie i ocena skuteczności leczenia kanałowego. C48. – C50. Rewizja leczenia endodontycznego - wskazania, postępowanie. C51. Egzamin praktyczny- część I. C52. Egzamin praktyczny- część II. * procedury wykonywane podczas poszczególnych ćwiczeń dostosowane są do potrzeb profilaktyczno-leczniczych pacjentów uczestniczących w zajęciach klinicznych.	F.W2., F.W4.,F.W5.,F.W6., F.W11., F.W12, F.W19., F.W21., F.W22., F.U7., F.U8., F.U9., F.U15., C.U11., K.01., K.02.
7. LITERATURA		
Obowiązkowa		
<ol style="list-style-type: none"> 1.Kariologia współczesna. Postępowanie kliniczne. pod red. D. Piątowskiej. Med Tour Press Int. Wyd. Med., Warszawa 2009 r. 2.Stomatologia zachowawcza z endodoncją. Zarys kliniczny. Z. Jańczuk, U. Kaczmarek, M. Lipski, wyd. IV, PZWL, Warszawa 2014 r. 3.Współczesna endodoncja w praktyce. pod. red. A. Arabskiej-Przedpeńskiej i H. Pawlickiej. Bestom, wyd. II poprawione, DENTOnet.pl, Łódź 2012 r. 4. Endodoncja wieku rozwojowego i dojrzałego. M. Barańska – Gachowska. wyd. III, tom 1-2 . Wyd. Czelej, Lublin, 2021 r. 5. Rekomendacje Grupy Roboczej Polskiego Towarzystwa Stomatologicznego i Narodowego Programu Ochrony Antybiotyków w zakresie stosowania antybiotyków w stomatologii dostępne na stronie http://antybiotyki.edu.pl/wp-content/uploads/2019/01/stomatologia-zalecenia-25_01-net.pdf 		

Załącznik nr 2 do Procedury opracowywania i okresowego przeglądu programów kształcenia
stanowiącej załącznik do zarządzenia nr 91/2014 Rektora WUM z dnia 22.12.2020 r.
zm. zarządzeniem nr 42/2020 Rektora WUM z dnia 5.03.2020 r.

Uzupełniająca		
<p>1. Próchnica zębów. Choroba próchnicowa i postępowanie kliniczne. Wydanie I polskie pod red. Urszuli Kaczmarek. Fejerskov O., Kidd E.: Urban&Partner, Wrocław 2006 r.</p> <p>2. Endodoncja kliniczna. Tronstadt L., Georg Thieme Verlag, 2009r.</p> <p>3. Profilaktyka profesjonalna w stomatologii. Jańczuk Z.: Wyd. Lekarskie PZWL, 2004 r.</p> <p>4. Leczenie kanałowe – postępowanie kliniczne. Pawlicka H., Wydawnictwo BESTOM. Łódź 2006 r.</p> <p>5. Pacjent w Gabinetce Stomatologicznym. Chory na nowotwór – opieka stomatologiczna .Bogusławska-Kapała A., Basak G.W., Strużycka I.,PZWL 2022 r.</p> <p>6. European Society of Endodontology position statement: „Management of deep caries and the exposed pulp,, European Society of Endodontology (ESE), Duncan H.F., Galler K.M., Tomson P.L., Simon S., El-Karim I., Kundzina R., Krastl G., Dammaschke T., Fransson H. https://doi-10.10001a5d0012.han3.wum.edu.pl/10.1111/iej.13080</p> <p>7. Dhar V., Pilcher L., Fontana M., González-Cabezas C., Keels M.A., Mascarenhas A.K., Nascimento M., Platt J.A., Sabino G.J., Slayton R., Tinanoff N., Young D.A., Zero D.T., Pahlke S., Urquhart O., O'Brien K.K., Carrasco-Labra A. Evidence-based clinical practice guideline on restorative treatments for caries lesions: A report from the American Dental Association. J Am Dent Assoc. 2023 Jul;154(7):551-566.e51. doi: 10.1016/j.adaj.2023.04.011. PMID: 37380250.</p>		
8. SPOSOBY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ		
Symbol przedmiotowego efektu uczenia się	Sposoby weryfikacji efektu uczenia się	Kryterium zaliczenia
F.W2., F.W4., F.W5., F.W6., F.W11., F.W12., F.W19., F.W21., F.W22., F.U7., F.U8., F.U9., F.U15., C.U11., K.01., K.02.	<p>Obecność na seminariach i ćwiczeniach jest obowiązkowa.</p> <p>Warunkiem zaliczenia ćwiczeń jest pozytywna ocena nauczyciela prowadzącego zajęcia kliniczne, potwierdzająca: nabycie umiejętności wykonywania określonych procedur i rzetelnego prowadzenia dokumentacji medycznej oraz właściwą postawę wobec pacjenta i personelu medycznego.</p> <p>W ciągu roku akademickiego dopuszcza się 2 nieobecności na ćwiczeniach usprawiedliwione zwolnieniem lekarskim. Dodatkowa absencja na ćwiczeniach z przyczyn zdrowotnych, potwierdzona zwolnieniem lekarskim, wymaga odrobienia zajęć. Termin i formę zaliczenia zajęć należy ustalić indywidualnie z asystentem prowadzącym.</p> <p>Każda nieobecność na seminarium musi być usprawiedliwiona zwolnieniem lekarskim i wymaga zaliczenia. Termin i formę zaliczenia zajęć należy ustalić indywidualnie z asystentem prowadzącym seminarium.</p> <p>Pierwszy termin kolokwium z seminariów jest w formie testowej. Drugi termin kolokwium - zaliczenie ustne (lub testowe) u asystenta prowadzącego zajęcia. W przypadku niezaliczenia I i II terminu- kolokwium ustne u kierownika zakładu, po wcześniejszym uzgodnieniu terminu. Negatywny wynik kolokwium skutkuje niezaliczeniem przedmiotu.</p> <p>Zaliczenie przedmiotu odbywa się na podstawie aktywnego udziału w seminariach, zdania kolokwium z zakresu wiedzy prezentowanej na seminariach oraz po uzyskaniu pozytywnej oceny od nauczyciela prowadzącego zajęcia kliniczne.</p>	<p>Kolokwium testowe (jednokrotnego wyboru), weryfikujące wiedzę z seminariów, składa się z 25 pytań (3 dystraktory i 1 odpowiedź prawidłowa). Zalicza 60 % poprawnych odpowiedzi (15 pkt). Skala ocen: 15-16 pkt - 3, 17-18 pkt - 3,5, 19-21 pkt - 4, 22-23 pkt - 4,5, 24-25 pkt - 5.</p> <p>Egzamin testowy (jednokrotnego wyboru) składa się ze 100 pytań (3 dystraktory i 1 odpowiedź prawidłowa). Zalicza 55% poprawnych odpowiedzi Skala ocen z egzaminu testowego: Mniej niż 55pkt - 2.0 55- 64 pkt - 3.0 65- 74 pkt - 3.5 75- 84 pkt - 4.0 85- 94 pkt - 4.5 95- 100 pkt - 5.0</p> <p>Niezaliczenie testu skutkuje uzyskaniem niedostatecznej oceny końcowej z egzaminu dyplomowego.</p> <p>Końcowa ocena z przedmiotu to średnia ważona, z czego: 10% stanowi końcowa ocena z ćwiczeń, 30% -</p>

Załącznik nr 2 do Procedury opracowywania i okresowego przeglądu programów kształcenia
stanowiącej załącznik do zarządzenia nr 91/2014 Rektora WUM z dnia 22.12.2020 r.
zm. zarządzeniem nr 42/2020 Rektora WUM z dnia 5.03.2020 r.

	<p>Warunkiem dopuszczenia do egzaminu dyplomowego jest zaliczenie ćwiczeń i zdanie kolokwium z seminariów. Egzamin dyplomowy składa się z 2-etapowego egzaminu praktycznego (badanie pacjenta, wstępny plan leczenia, wykonanie zabiegu z zakresu stomatologii zachowawczej z endodoncją) oraz egzaminu teoretycznego, przeprowadzanego w formie testu. Zdanie egzaminu praktycznego pozwala na przystąpienie do egzaminu teoretycznego.</p>	<p>Średnia ocena z dwóch części egzaminu praktycznego i 60% - ocena z egzaminu testowego. Końcowa ocena z przedmiotu ewaluowana jest po uzyskaniu wyników z egzaminu testowego.</p> <p>Skala ostatecznych ocen z przedmiotu: 3,0-3,25 - 3,0 (dostateczny) 3,3-3,75 - 3,5 (dość dobry) 3,8-4,25 - 4,0 (dobry) 4,3-4,75 - 4,5 (ponad dobry) 4,8-5,0 - 5,0 (bardzo dobry)</p>
<p>9. INFORMACJE DODATKOWE</p>		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Wiedza przekazywana na wykładach i seminariach uwzględnia nowe informacje i koncepcje, i jest egzekwowana na kolokwium zaliczeniowych i egzaminie dyplomowym. 2. Warunkiem dopuszczenia do egzaminu dyplomowego jest zaliczenie ćwiczeń przez asystenta prowadzącego zajęcia i zdanie kolokwium z seminariów. Pierwszy termin kolokwium jest w formie testowej. Drugi termin kolokwium - zaliczenie ustne (lub testowe) - u nauczyciela prowadzącego zajęcia. W przypadku niezaliczenia I i II terminu- ostateczny, III sposób weryfikacji wiedzy to kolokwium ustne u kierownika zakładu, po wcześniejszym uzgodnieniu terminu. Negatywny wynik kolokwium skutkuje niezaliczeniem przedmiotu. 3. Opiekunem roku jest lek. dent. Przemysław Zwierz, przemyslaw.zwierz@wum.edu.pl 4. Wymagane jest punktualne zgłaszanie się na zajęcia, dostosowanie się do wymagań sanitarnych dotyczących procedur i środków ochrony osobistej obowiązujących na terenie UCS, niekorzystanie z telefonów komórkowych podczas zajęć. 5. Przy Zakładzie Stomatologii Zachowawczej WUM działa Studenckie Koło Naukowe. Opiekunem SKN jest dr n. med. Ewa Rusyan : e-mail: ewa.rusyan@wum.edu.pl 6. Kontakt z jednostką: Zakład Stomatologii Zachowawczej WUM, ul. Binieckiego 6, 02-097 Warszawa, tel.: 22 116 64 46, e-mail: sekretariat.zachowawcza@wum.edu.pl 		

Prawa majątkowe, w tym autorskie, do sylabusu, przysługują WUM. Sylabus może być wykorzystywany dla celów związanych z kształceniem na studiach odbywanych w WUM. Korzystanie z sylabusu w innych celach wymaga zgody WUM.

UWAGA

Końcowe 10 minut ostatnich zajęć w bloku/semestrze/roku należy przeznaczyć na wypełnienie przez studentów Ankiety Oceny Zajęć i Nauczycieli Akademickich